

Ex/Sans/PG/2.4/2019

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2019

(1st Year, 2nd Semester)

SANSKRIT

Course : IX

[Vedāᅅga and Allied Literature]

Full Marks : 30

Time : Two Hours

The figures in the margin indicate full marks.

क - विभागः

- १। अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयस्य उत्तरं समाधेयम्। न्यूनतया एकस्य प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च प्रदेयम्। 6×2=12
- (क) ःग्वेदस्य व्याख्यानमादौ उचितं न वेति सायणभाष्यरीत्या प्रतिपाद्यताम्।
- (ख) प्रमाणलक्षणं वेदगतमन्त्रेषु सङ्गतं न वेति आक्षेपनिरसनपूर्वकं सायणभाष्यानुसारेण निर्णयिताम्।
- (ग) मन्त्रव्याख्यायां सायणाचार्यस्यावदानमाश्रित्य कश्चन निबन्धो विरचनीयः।
२. अधोनिर्दिष्टेषु सूत्रद्वयं संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च व्याख्येयम्। 4×2=8
- (क) वेदांश्चैके सन्निकर्षं पुरुषाख्या।
- (ख) अनित्यसंयोगाच्च।

[Turn over]

[2]

(ग) उक्तं तु शब्दपूर्वत्वम्।

(घ) परं तु श्रुतिसामान्यमात्रम्।

ख - विभागः

३. अधोनिर्दिष्टेषु एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं प्रदेयम्। 6×1=6

(क) नामाख्यातयोर्मध्ये कस्य केन हेतुना प्राधान्यं प्रदर्शितम्?
पदजातानां मध्ये कथं नाम्नः प्राथम्येन परिगणनं क्रियते?

(ख) शब्दस्य नित्यत्वानित्यत्वविषये यास्कस्याभिमतम्
आलोच्यताम्।

(ग) निघण्टुनिरुक्तयोः सम्बन्धः सयुक्तिकं विचारणीयम्।

४। अधोलिखितेषु निरुक्तसन्दर्भेषु एकस्य व्याख्या संस्कृतभाषया
देवनागरीलिप्या च प्रदेया। 4×1=4

(क) निघण्टवः कस्मात्? निगमा इमे भवन्ति।

(ख) उच्चावचाः पदार्था भवन्तीति गार्ग्यः।

(ग) षड्भावविकारा भवन्तीति वाष्प्यायणिः।